

13. mener ikke, at det haster med at vedtage forordningen, der blot skal være trådt i kraft, når de første ansøgerlande tiltræder EU, og tilbyder derfor i samarbejde med dets medlemmer og mere generelt med alle EU's regionale og lokale myndigheder og disses officielle statistiske kontorer, de natio-

nale statistiske kontorer og Kommissionens tjenestegrene at undersøge, om den nuværende NUTS-klassifikation lever op til de udfordringer og krav, der venter forude med EU's institutionelle reform og moderniseringen af EU-politikkerne med henblik på tiden efter 2006.

Bruxelles, den 15. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om Årsrapport for Samhørighedsfonden 1999

(2002/C 107/18)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Kommissionens årsrapport for Samhørighedsfonden 1999, KOM(2000) 822 endelig — C5-0109/2001,

under henvisning til Rådets forordning (EØF) nr. 1164/1994 af 16. maj 1994 om oprettelse af Samhørighedsfonden,

under henvisning til Kommissionens sjette periodiske rapport om den socioøkonomiske situation og regionaludviklingen i Den Europæiske Union (SEK(1999) 66 endelig udg.),

under henvisning til Det Europæiske Fysiske og Funktionelle Udviklingsperspektiv (EFFU), som blev vedtaget på det uformelle ministerrådsmøde i Potsdam den 10.-11. maj 1999,

under henvisning til Kommissionens anden rapport om økonomisk og social samhørighed (KOM(2001) 24 endelig),

under henvisning til Kommissionens beslutning af 11. januar 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode Regionsudvalget om at afgive udtalelse om dette emne,

under henvisning til formandens beslutning af 6. marts 2001 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 1 »Regionalpolitik, Strukturfondene, Økonomisk og Social Samhørighed, Grænseoverskridende og Interregionalt Samarbejde«,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 183/2001 rev. 2), som blev enstemmigt vedtaget af Underudvalg 1 den 4. oktober 2001 med Declan Bree (Medlem af Sligo County Council og af Border Regional Authority, IRL/PSE) som ordfører,

Ud fra den betragtning at ifølge EF-traktatens artikel 2 er økonomisk og social samhørighed et af Den Europæiske Unions vigtigste mål,

Ud fra den betragtning at i EF-traktatens artikel 158 forpligter EU sig til at styrke sin økonomiske og sociale samhørighed, formindske forskellene mellem de forskellige områders udviklingsniveauer og fremme udviklingen af de mindst begunstigede områder,

Ud fra den betragtning at med henblik på en mere effektiv gennemførelse af dette mål oprettedes der med Maastricht-traktaten en Samhørighedsfond (artikel 130 D, nu artikel 161),

Ud fra den betragtning at Samhørighedsfonden, som afløste det midlertidige finansielle samhørighedsinstrument, blev officielt oprettet gennem Rådets forordning nr. 1164/1994/EØF,

Ud fra den betragtning at Samhørighedsfondens hovedformål er at hjælpe medlemslande, hvis BNP pr. indbygger er på mindre end 90 % af EU-gennemsnittet, med at tackle Den Økonomiske og Monetære Unions udfordringer ved at yde finansielle bidrag til udvikling af miljø- og transportinfrastrukturer,

Ud fra den betragtning at Samhørighedsfondsstøtte er betinget af overholdelse af de økonomiske programmer og stabilitetsprogrammerne,

Ud fra den betragtning at i EF-traktatens afsnit om transeuropæiske net, artikel 154, stk. 2, understreges behovet for at skabe forbindelse mellem randområder og EU's centrale områder;

Ud fra den betragtning at miljøprojekter, der støttes af Samhørighedsfonden, skal hjælpe de fire modtagerlande med at nå EU's vedtagne miljømål,

Ud fra den betragtning at tidligere resultater har vist, at Samhørighedsfonden er et effektivt samhørighedsinstrument;

Ud fra den betragtning at i 1999 fremlagde Kommissionen forslag til ændring af to vigtige miljødirektiver, som vedrører projekter, der støttes af Samhørighedsfonden, nemlig VVM-direktivet (om vurdering af projekters indvirkning på miljøet) og habitat-direktivet (om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter),

Ud fra den betragtning at 1999 var det sidste år i Samhørighedsfondens programperiode 1993-1999,

Ud fra den betragtning at Kommissionens årsrapport omfatter i overensstemmelse med 1994-forordningens krav Samhørighedsfondens aktiviteter i kalenderåret 1999 og giver tillige en samlet evaluering af hele programperioden,

Ud fra den betragtning at ved udgangen af 1999 havde Kommissionen udnyttet alle Samhørighedsfondens forpligtelsesbevillinger for 1999 og 91,6 % af betalingsbevillingerne,

Ud fra den betragtning at på EU-topmødet i Berlin i 1999 blev det besluttet, at de aktuelle samhørighedslande fortsat skulle være støtteberettigede efter 2000, og at spørgsmålet om støtteberettigelse skulle genvurderes i 2003,

Ud fra den betragtning at EU har oprettet et strukturpolitisk førtiltrædelsesinstrument (ISPA) for at hjælpe ansøgerlandene med at opfylde EU's transport- og miljømål,

Ud fra den betragtning at samhørighedslandene og Kommissionen er blevet enige om strategidokumenter, der fastslår, hvilke projekter der først og fremmest skal modtage støtte i den nuværende programperiode (2000-2006) —

på den 41. plenarforsamling af 14.-15. november 2001 (mødet den 15. november) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

Regionsudvalget synspunkter og henstillinger i forbindelse med 1999-rapporten for Samhørighedsfonden.

denserne i de fire samhørighedslande — Spanien, Portugal, Grækenland og Irland — i 1999 noteres med tilfredshed.

1. Samhørighedsfonden i 1999

1.1. Regionsudvalget komplimenterer Kommissionen for dens indsats med udarbejdelsen af 1999-rapporten og anerkender den som et væsentligt redskab til evaluering af Samhørighedsfondens aktiviteter og EU's og medlemsstaternes samhørighedspolitik. Den detaljerede beskrivelse af hovedten-

1.2. Regionsudvalget komplimenterer Kommissionen for dens gode gennemgang af Samhørighedsfondens aktiviteter i de fire samhørighedslande i 1999. Der er ingen tvivl om, at fonden er en succes, og at den har været til gavn for såvel de involverede lande som for EU som helhed. Der er dog stadig meget, der skal gøres, både før og efter udvidelsen, for at forbedre transport- og miljøinfrastrukturer og opnå reel konvergens mellem medlemsstaterne og alle regioner i EU.

1.3. Regionsudvalget er opmærksom på, at de foregående års strategi ikke blev væsentligt ændret i 1999, hvor der lagdes større vægt på at afslutte projekter end på at starte nye. Der blev gjort en særlig indsats for at sikre samlet opfyldelse af målene for hele programperioden 1993-1999, dvs. skabe ligevægt mellem transport- og infrastrukturprojekter og fordele finansielle ressourcer mellem modtagerlandene i overensstemmelse med de procentintervaller, der er fastsat i forordningen fra 1994 om oprettelse af Samhørighedsfonden, bilag I.

2. Forvaltning, overvågning og evaluering af Samhørighedsfonden

2.1. Ikke alle betalingsbevillingerne for 1999 blev udnyttet, og det skyldes ifølge Kommissionen, at den modtog et stort antal betalingsanmodninger sidst på året, og at dens tjenestegrene på det tidspunkt var overbebyrdede. Regionsudvalget anmoder om, at Kommissionen i kommende årsrapporter giver mere detaljerede oplysninger om sådanne uudnyttede bevillinger, og at den beder medlemsstaterne om at sikre, at projekterne forelægges i tide. Regionsudvalget understreger, at de afdelinger i Kommissionen, som har ansvaret for Samhørighedsfonden, skal have alle de fornødne ressourcer, hvis Samhørighedsfonden skal kunne nå sine mål.

2.2. Regionsudvalget konstaterer med tilfredshed, at ingen tilfælde af svig blev anmeldt af de fire samhørighedslande til Kommissionens Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) i 1999. Regionsudvalget gentager, at det er vigtigt at øge kontrollen både på medlemsstatsniveau og på EU-niveau.

2.3. Regionsudvalget er ligeledes tilfreds med, at der i 1999 ikke blev afdækket nogen tilfælde af dobbeltfinansiering, dvs. samtidig støtte fra Samhørighedsfonden og fra andre EU-kilder. Regionsudvalget understreger, at additionalitetsprincippet skal overholdes nøje.

2.4. I forbindelse med overvågning, kontrol og uregelmæssigheder bemærker Regionsudvalget, at der ifølge Kommissionens årsrapport findes flere ad hoc-overvågningsudvalg i én medlemsstat (Grækenland), og at overvågningsudvalget i den anden medlemsstat (Spanien) er opdelt i 7 separate udvalg. Regionsudvalget understreger, at det er vigtigt at sikre en samlet linje i overvågningsudvalgenes arbejde, så de fondsstøttede projekter forvaltes, overvåges og evalueres korrekt.

2.5. Da overholdelse af stabilitets- og konvergensprogrammerne er en betingelse for at få adgang til støtte fra Samhørighedsfonden, opfordrer Regionsudvalget Kommissionen til at udarbejde en mere detaljeret analyse af samhørighedslandenes budgetresultater.

2.6. Regionsudvalget sætter spørgsmålstegn ved Kommissionens erklæring om, at nogle af de 18 miljøprojekter, som blev evalueret i 1999, »har indirekte ført til stigende grundpriser i det pågældende område og sat gang i den økonomiske udvikling med heraf følgende nye aktiviteter og

arbejdspladser«. Kommissionen bør være varsom med at udtale, at stigende grundpriser altid er til gavn for randområder.

3. Projekter finansieret af Samhørighedsfonden

3.1. Det glæder Regionsudvalget, at Kommissionen har taget hensyn til mange af de bemærkninger og henstillinger, det har fremsat til tidligere årsrapporter om Samhørighedsfonden. Regionsudvalget mener dog fortsat, at Samhørighedsfonden bør prioritere naturbevarelse og forbedring af bymiljøet højere, end det er tilfældet i dag.

3.2. Regionsudvalget noterer sig, at Kommissionen »uafledeligt« har henstillet til de støttemodtagende medlemsstater, at de indgiver ansøgning om støtte til andre projekttyper end veje. Regionsudvalget bifalder den øgede investering i jernbaneprojekter i Spanien, Portugal og Grækenland i 1999 og opfordrer indtrængende Irland til også at øge investeringen i jernbanetransport, især til ugunstigt stillede områder.

3.3. Regionsudvalget hilser den øgede investering i håndteringen af fast affald i Portugal og Grækenland i 1999 velkommen.

3.4. Regionsudvalget opfordrer til flere investeringer i havnesektoren på baggrund af søtransportens betydning i de fire modtagerlande.

3.5. Der er selvfølgelig behov for at finansiere store projekter og sikre en strategisk tilgang til projektudvikling, men Regionsudvalget er overbevist om, at det er lige så vigtigt at finansiere små »flagskibsprojekter«, især inden for miljø- og naturbevarelse.

3.6. Regionsudvalget opfordrer Kommissionen til at foretage en samlet vurdering af miljøvirkningen af de fondsfinansierede projekter under fuld inddragelse af de berørte lokalsamfund.

4. Gennemsigtighed og ansvarlighed

4.1. Årsrapporten for 1999 blev først offentliggjort i januar 2001. Regionsudvalget beder Kommissionen om at sætte mere ind på at sikre en tidligere offentliggørelse af årsrapporten.

4.2. I 1999 blev der afholdt møder og seminarer med medlemsstaterne og Kommissionen som deltagere, men Regionsudvalget konstaterer, at der ikke blev holdt særskilte møder med arbejdsmarkedets parter (som dog blev informeret om Samhørighedsfonden på et møde om strukturfondene), og opfordrer på den baggrund Kommissionen til at sikre, at arbejdsmarkedets parter inddrages fuldt ud i Samhørighedsfonden og modtager fuld information om dens aktiviteter.

4.3. Regionsudvalget anmoder om, at Kommissionens igangværende evaluering af resultaterne af det treårige program for efterfølgende evalueringer, der blev iværksat i 1998 og fortsatte i 1999, gøres offentligt tilgængelig. Resultatet af de ca. 120 evalueringer, der gennemføres i den anledning, bør også gøres tilgængeligt for offentligheden.

4.4. Regionsudvalget anmoder om offentliggørelse af de strategidokumenter, som samhørighedslandene og Kommissionen er blevet enige om.

4.5. Resultaterne af den undersøgelse af Samhørighedsfondens aktiviteter, som London School of Economics har foretaget, har Regionsudvalget tidligere hilst velkommen. Det efterlyser nu en offentliggørelse af reaktionen på undersøgelsen.

4.6. Regionsudvalget noterer sig, at der var afsat ca. 0,05 % af samhørighedsfondsmidlerne til teknisk bistand for programperioden 1993-1999, at der blev offentliggjort to større udbud i juni 1999 og valgt to konsulentkonsortier, som skulle starte i juni. Regionsudvalget anmoder om, at der gives yderligere oplysninger om teknisk bistand og de valgte konsulenters opgaver.

5. Overholdelse af EU-lovgivningen

5.1. Regionsudvalget opfordrer de støttemodtagende medlemsstater til fuldt ud at opfylde de forpligtelser, der blev indgået i forbindelse med naturbevaringsprogrammet Natura 2000.

5.2. Kommissionen erklærer i sin rapport, at medlemsstaterne »bliver stadig bedre til at samarbejde og svarer udtømmende

på de spørgsmål, Kommissionen rejser«, hvad angår overholdelsen af EU's lovgivning om offentlige udbud. Regionsudvalget understreger endnu en gang, hvor vigtigt det er at overholde den eksisterende lovgivning om offentlige udbud.

6. Subnationale forvaltningsniveaues rolle

6.1. Kommissionens og Europa-Parlamentets aftale af 6. maj 1999 om en adfærdskodeks for gennemførelse af samhørighedspolitikker tages til efterretning. Regionsudvalget mener, at det er nødvendigt at styrke Regionsudvalgets rolle i Samhørighedsfondens aktiviteter.

6.2. Regionsudvalget minder om, at en række projekter, der støttes af Samhørighedsfondens oprindeligt startede i de regionale og lokale myndigheders regi, og henstiller, at Kommissionen tager større hensyn til de regionale og lokale myndighedsniveaues synspunkter i forbindelse med vurderingen af, hvilke projekter der skal støttes.

6.3. I forbindelse med overvågning, kontrol og uregelmæssigheder skriver Kommissionen, at der i en medlemsstat (Grækenland) var repræsentanter for kommunale sammenslutninger med i møderne, mens repræsentanter for lokale myndigheder »med ansvar for projektering, gennemførelse og styring af vej-, vandrensnings- og vandforsyningsprojekter« deltog i overvågningsudvalgets møder i en anden medlemsstat (Irland). Regionsudvalget understreger, at sådanne møder skal have reel deltagelse af demokratisk valgte repræsentanter.

6.4. Regionsudvalget mener, at beslutninger om, hvorvidt projekter har et indtægtskabende potentiale og egner sig til involvering af den private sektor, bør træffes efter forudgående konsultation af bl.a. de regionale og lokale myndigheder.

Bruxelles, den 15. november 2001.

Jos CHABERT

Formand for

Regionsudvalget